

POSLOVNA ABECEDA

Utjecaj uvođenja eura na gospodarstvo i građane

Maja Bešević Vlajo, CFA

16. rujna 2022.

Danas ćemo pričati...

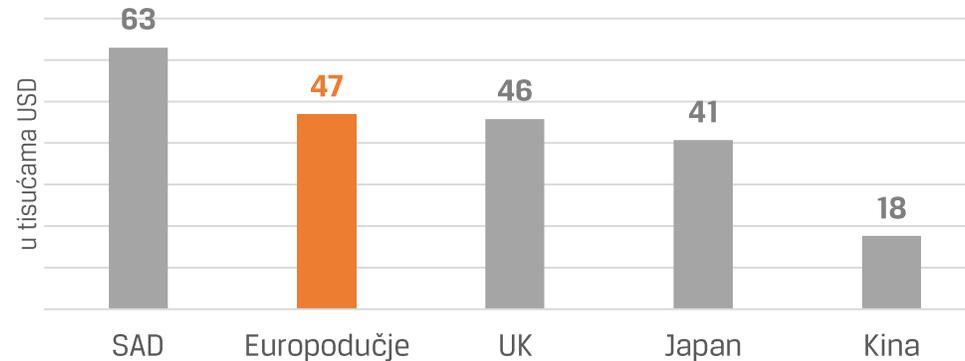
- **Zašto uopće uvodimo euro?**
- **Tko će imati koristi i kakvi su troškovi uvođenja eura?**
- **Iskustva drugih**

ZAŠTO UVODIMO EURO?

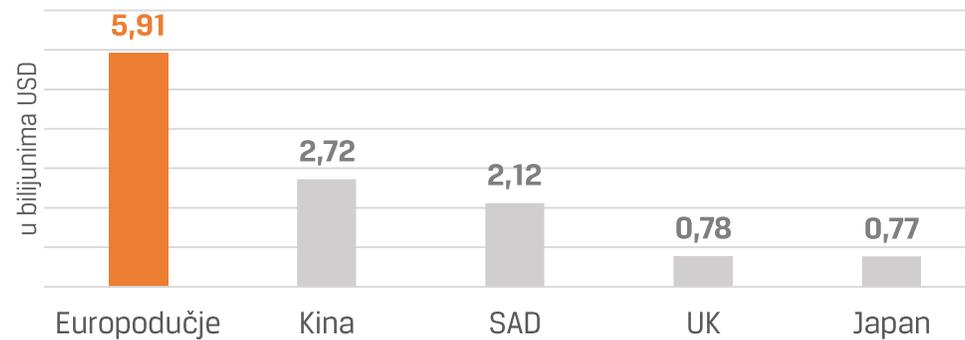
EUROPODRUČJE

- Drugo najbogatije
- Najveći izvoznik
- Među ključnim gospodarstvima

BDP po stanovniku 2021.

Izvoz roba i usluga

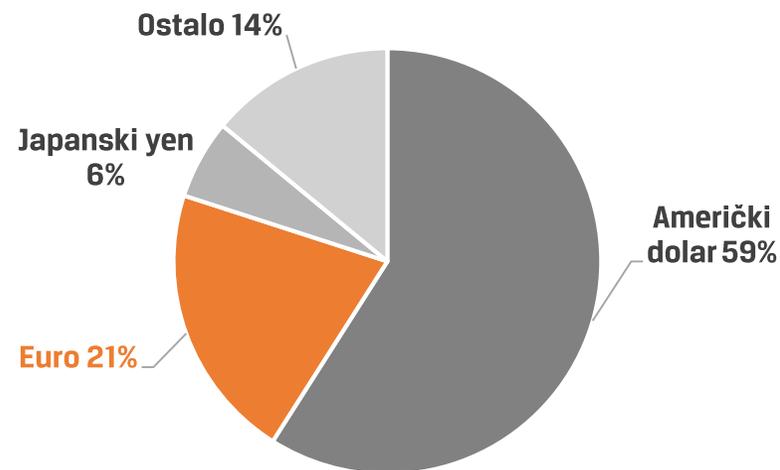

ZAŠTO UVODIMO EURO?

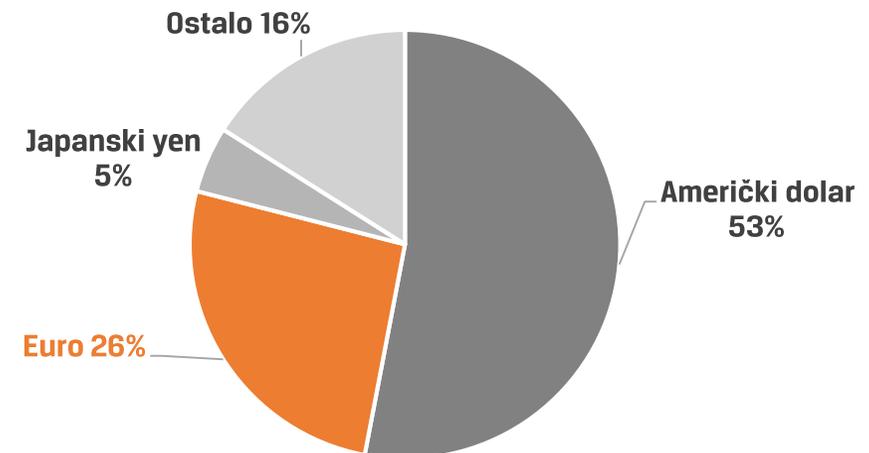
EURO

- Druga najvažnija valuta u globalnim pričuvama i međunarodnim transakcijama

Međunarodne pričuve, valutna struktura 2020.

Inozemni krediti, valutna struktura, 2020.

Izvor: ESB

ZAŠTO UVODIMO EURO?

EURO – prednosti svjetske rezervne valute

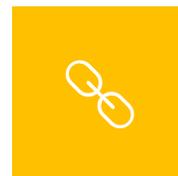
POVOLJNI UVJETI ZADUŽIVANJA

Odras potražnje investitora za ulaganjima u rezervnoj valuti

NISKA RANJIVOST NA TEČAJNA KRETANJA

Nesmetano zaduživanje država

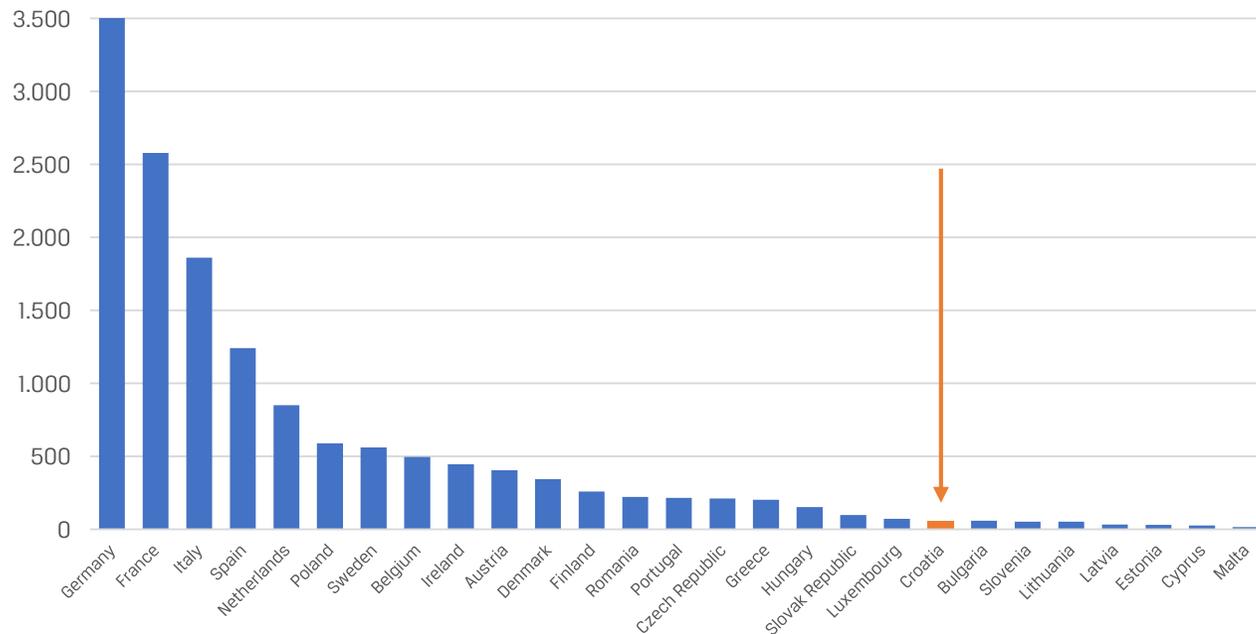
OTPORNOST NA FINACIJSKE POREMEĆAJE

Posljedica gornja dva faktora

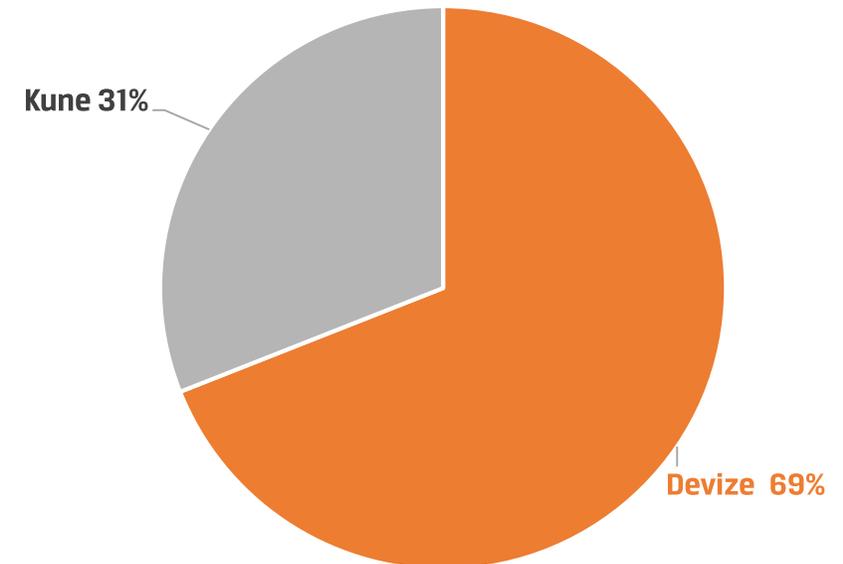
ZAŠTO UVEDIMO EURO?

Gdje je tu Hrvatska?

Bruto domaći proizvod,
u mlrd USD, 2021.

Dug domaćih sektora,
valutna struktura 3Q2021.

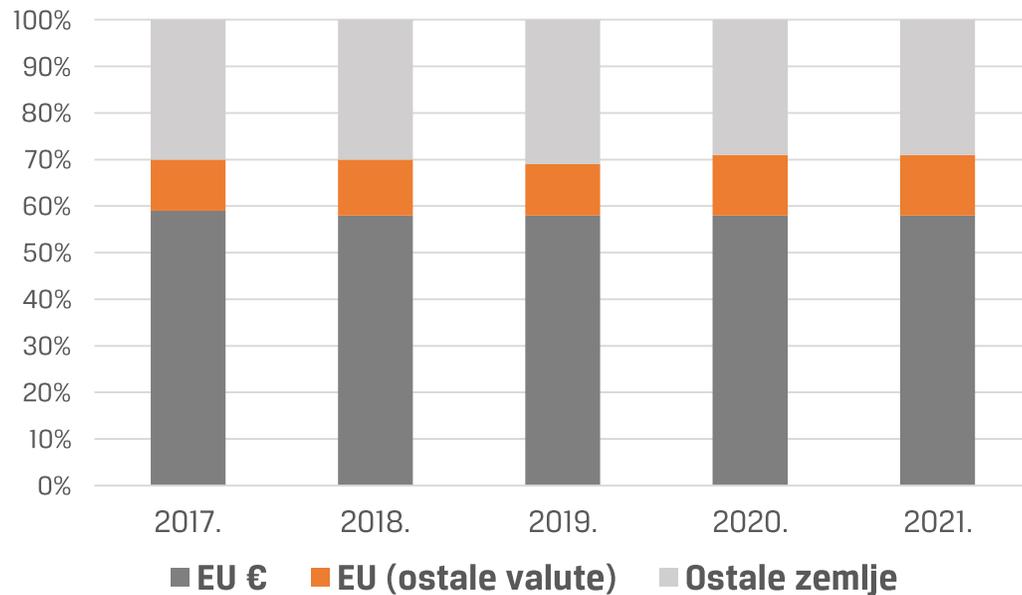

Izvor: Svjetska banka

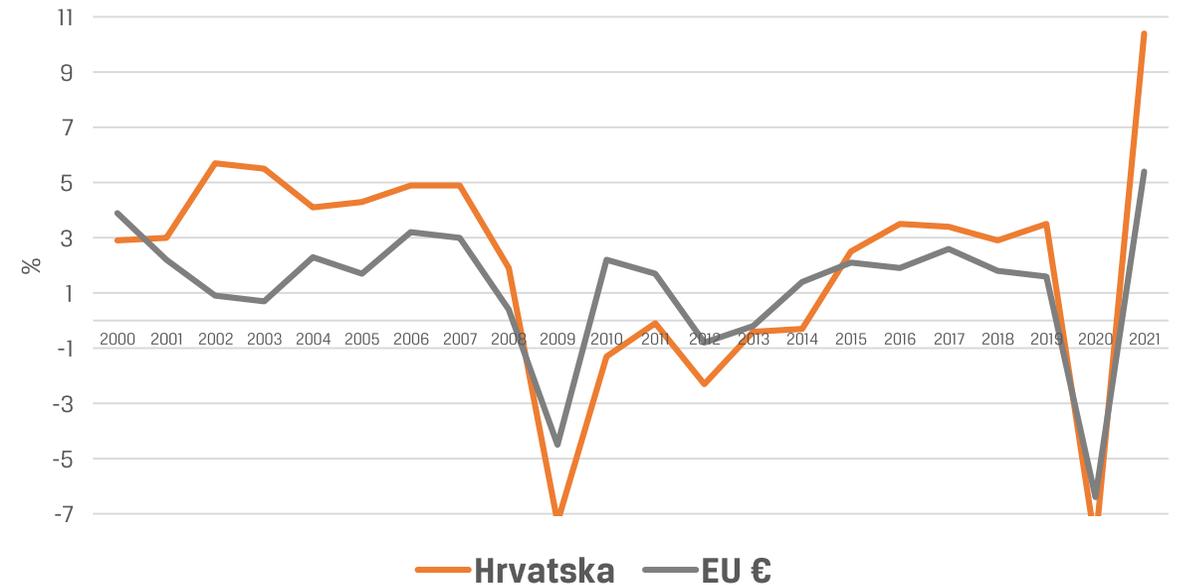
ZAŠTO UVODIMO EURO?

Koji su naši trgovinski partneri?

Trgovinski partneri – većinom zemlje s eurom

Rast BDP-a kroz godine

Izvor: Svjetska banka

KORISTI I TROŠKOVI: PREGLED

U kratkom roku

● Niži transakcijski troškovi

● Sudjelovanje u EU mehanizmu na stabilnost

● Niže kamatne stope

● Poticaj trgovini i investicijama

● Uklanjanje valutnog rizika

● Veća otpornost HR gospodarstva

● Povećanje cijena (jednokratno)

● Gubitak samostalne monetarne politike

● Rizici makroekonomskih ravnoteža

● Troškovi konverzije (jednokratno)

● Prijenos sredstava u ESM i ESB

KORISTI I TROŠKOVI: PREGLED

U dugom roku

- Niži transakcijski troškovi
- Sudjelovanje u EU mehanizmu na stabilnost
- Niže kamatne stope
- Poticaj trgovini i investicijama
- Uklanjanje valutnog rizika
- Veća otpornost HR gospodarstva
- Gubitak samostalne monetarne politike
- Rizici makroekonomskih ravnoteža

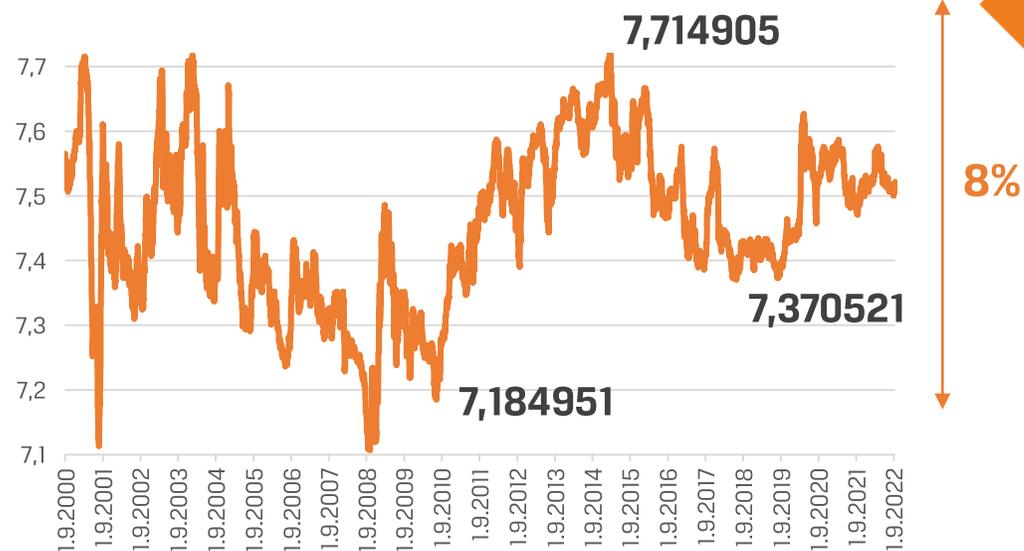
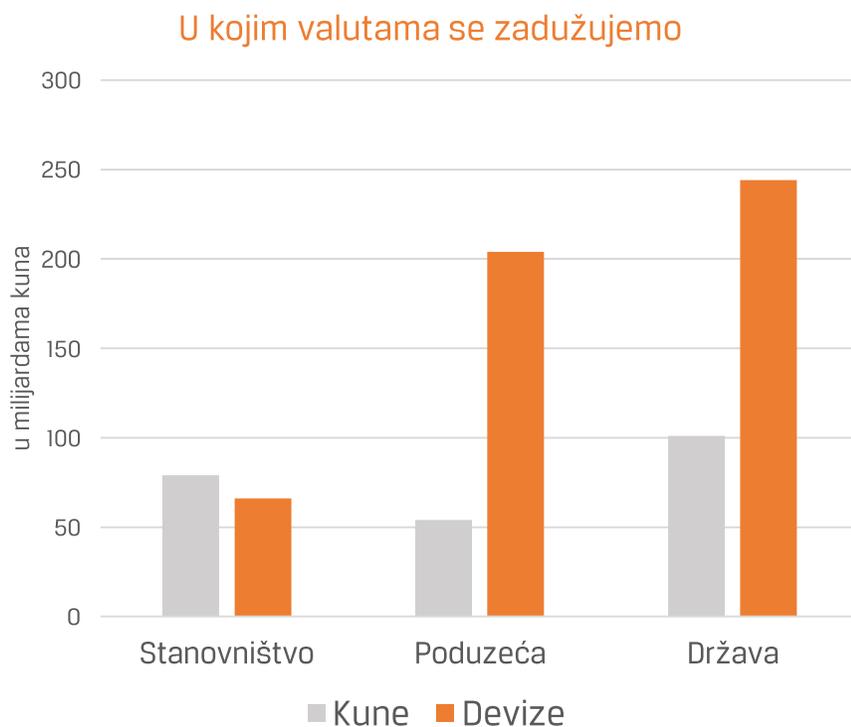
Izvor: Svjetska banka

KORISTI I TROŠKOVI ZA ANU

KORISTI

Nema valutnog rizika

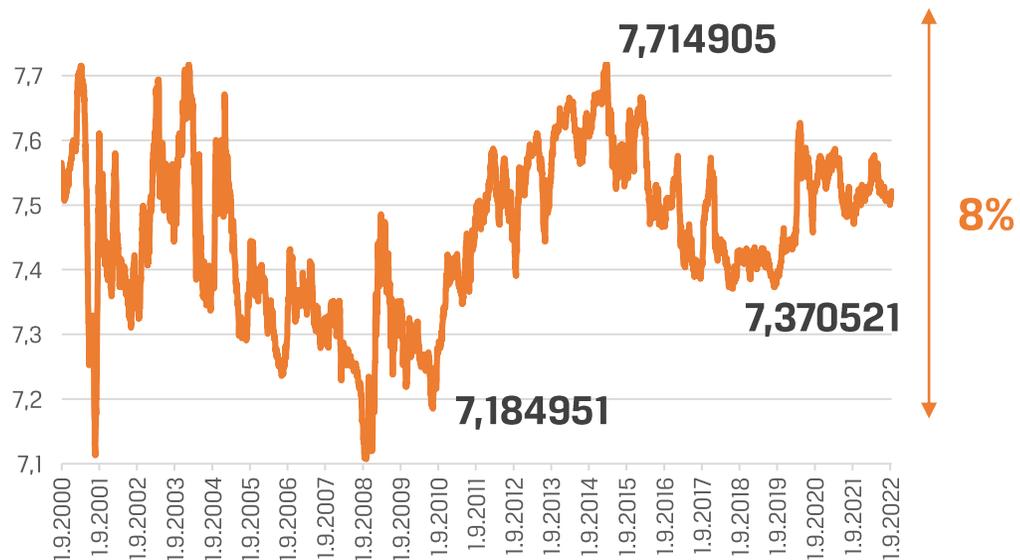

- Domaće gospodarstvo je jako izloženo valutnom riziku
- Deprecijacija kune je veliki rizik
- Uvođenjem eura **nestaje valutni rizik**

Izvor: HNB

KORISTI

Nema valutnog rizika

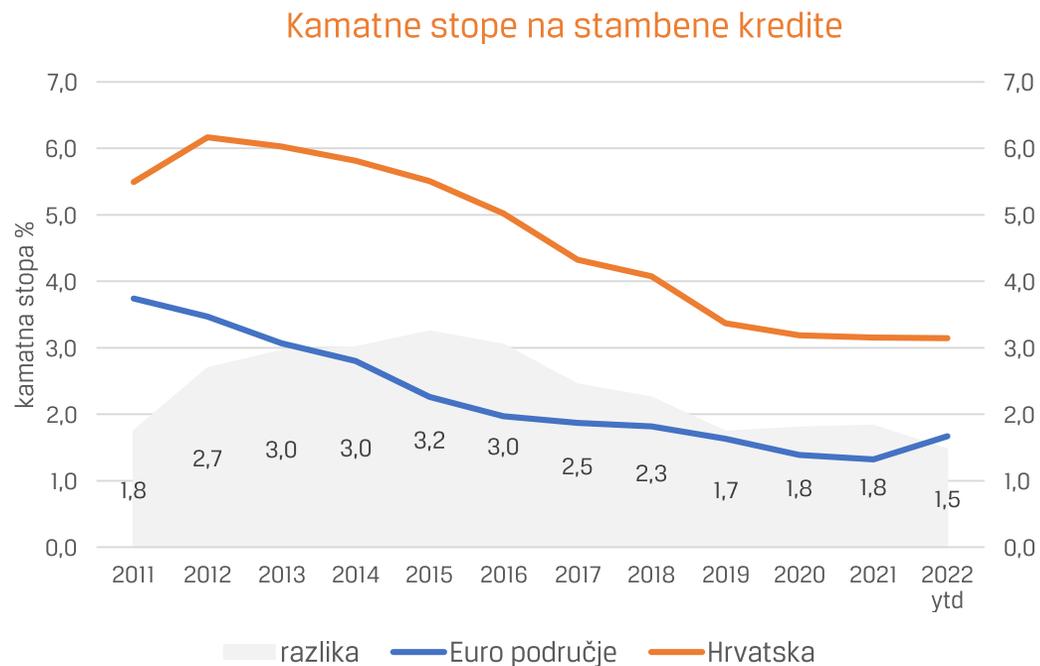
Stambeni kredit u valutnoj klauzuli na 25 godina / 100.000€

Iznos za povrat	175.377 €
Iznos za povrat uz oscilaciju tečaja 2%	178.885 €
Razlika	3.508 €

KORISTI

Uvjeti zaduživanja

- Razlike u kamatnim stopama u Hrvatskoj i Euro području

Izvor: ECB, HNB

Stambeni kredit na 25 godina / 100.000€

Ukupni povrat kredita pri 5% kamati **175.377 €**

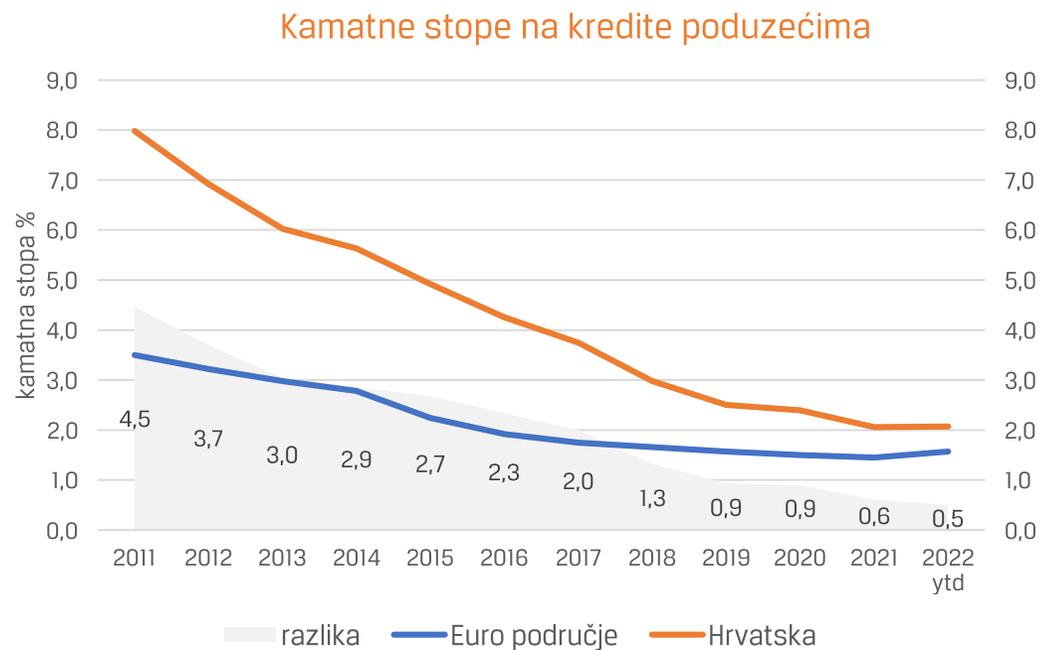
Ukupni povrat kredita pri 2,5% kamati **134.585 €**

Razlika **40.792 €**

KORISTI

Uvjeti zaduživanja

- Razlike u kamatnim stopama u Hrvatskoj i Euro području

Izvor: ECB, HNB

Kredit na 7 godina / 200.000€

Ukupni povrat kredita pri 5% kamati

118.724 €

Ukupni povrat kredita pri 3% kamati

110.991 €

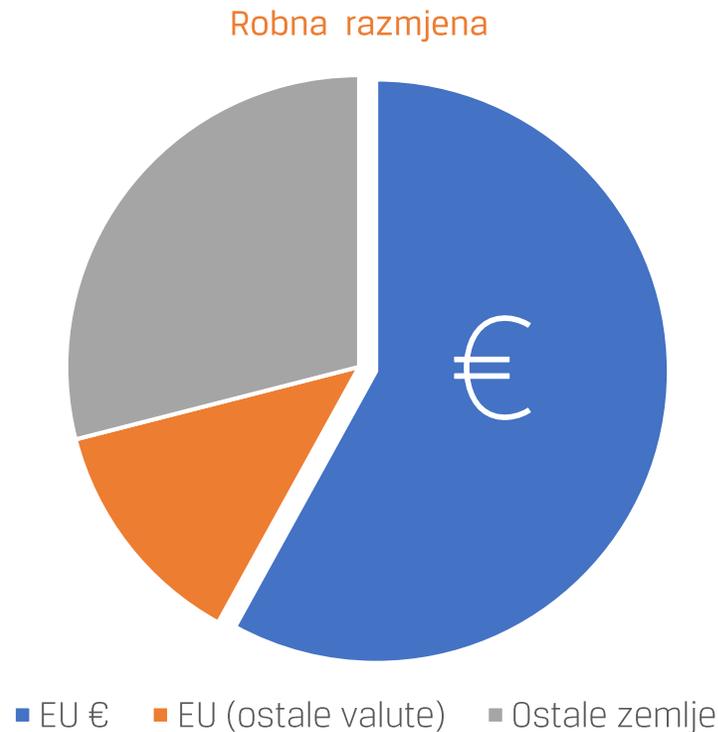
Razlika

7.733 €

KORISTI

Niži transakcijski troškovi

- Hrvatska snažno integrirana s Euro područjem
 - **64%** robne razmjene s državama izvan EU se izvršava u eurima
 - **59%** robne razmjene je s članicama s Euro područja
 - Turisti: **65%** s Euro područja
- Konverzija EUR -> HRK i obrnuto košta
- HNB procjenjuje kako će nefinancijski sektor uštedjeti **1,2 milijardu HRK godišnje**

KORISTI

Niži transakcijski troškovi

Konverzija 100.000€ u HRK

Provizija mjenjačnica 0,5%	500 €
Provizija mjenjačnica 1,0%	1.000 €

KORISTI

Otpornost gospodarstva

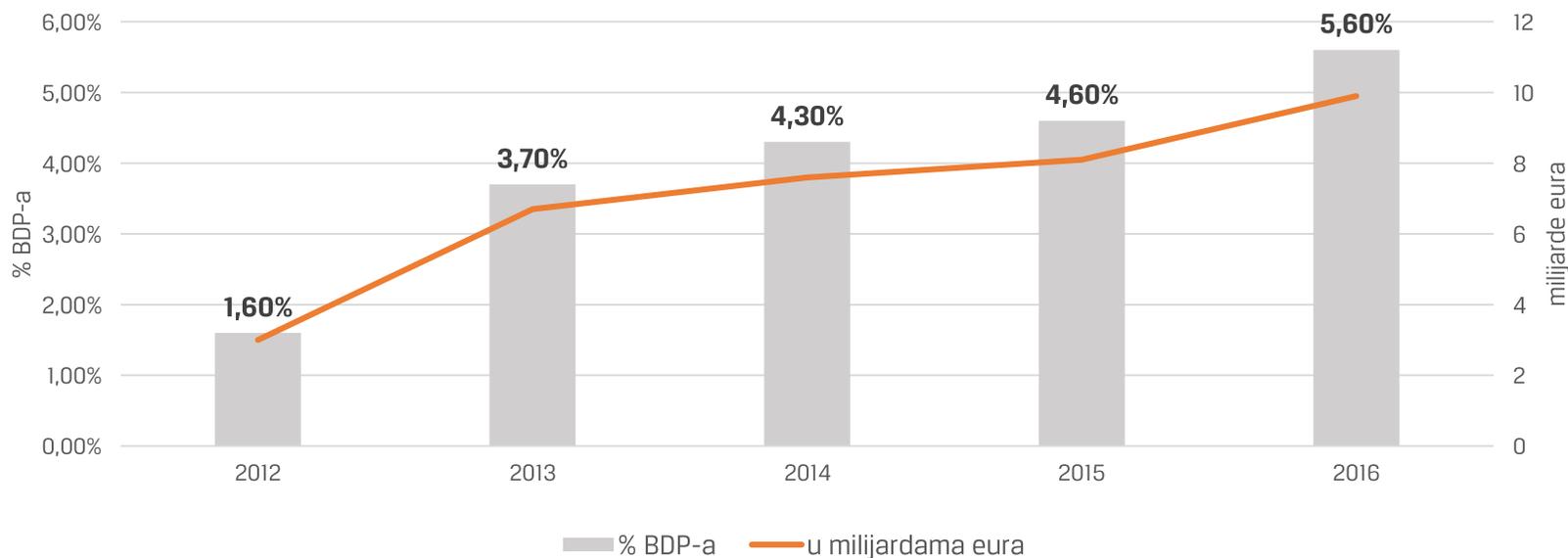
- Tijekom kriza HRK je pod pritiskom
- Najveće devizne intervencije HNB-a događale su se upravo tijekom krize 2008./2009. i tijekom pandemije 2020.
- HNB: vodi računa o stabilnosti tečaja -> kapaciteti HNB-a imaju ograničenja
- Uvođenjem eura trajno se uklanja rizik deprecijacije tečaja HRK
 - Dugovi građana i poduzeća biti će u eurima
 - Štednja i druga novčana sredstva građana i poduzeća biti će u eurima (smanjuje se rizik odljeva depozita iz banaka)
- Što podrazumijeva veću sigurnost na tržištu i bolje uvjete financiranja

KORISTI

Otpornost gospodarstva

- Na raspolaganju stoji i ESB, pristup operacijama Eurosustava i Europskom mehanizmu za stabilnost

Koliko Grčka štedi zahvaljujući niskom trošku financiranja kod ESM-a

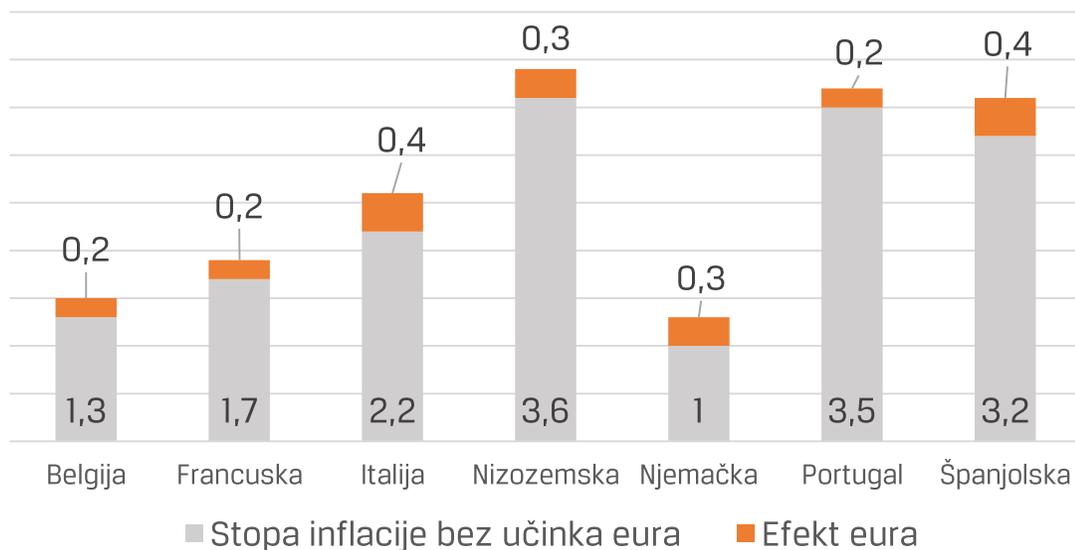
Izvor: ESM

TROŠKOVI

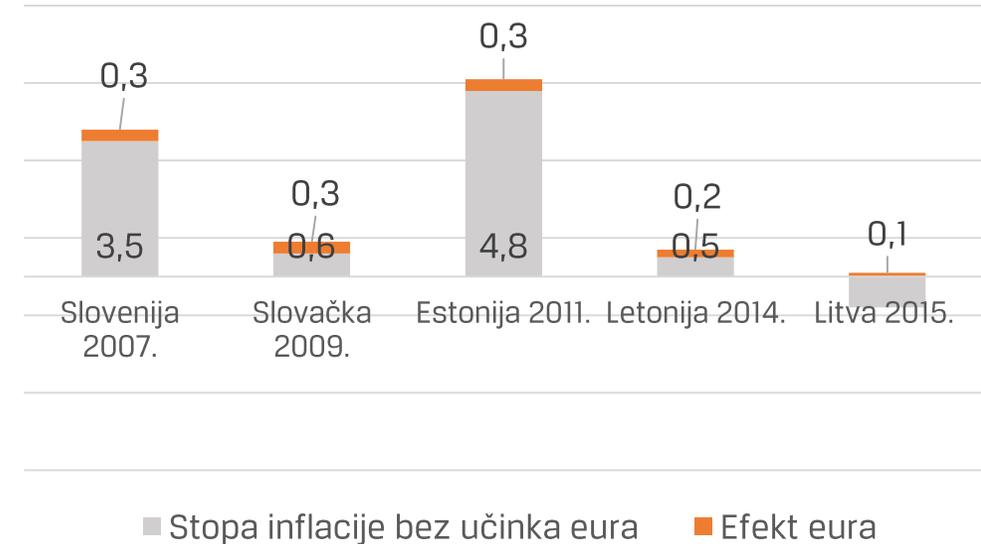
Inflacija: rast opće razine cijena

- Euro prema iskustvima drugim zemalja ima vrlo blag i jednokratni učinak na rast opće razine cijena
- Zaštita potrošača: dvojno iskazivanje cijena, praćenje potrošačkih cijena

Efekt uvođenja eura na inflaciju: 2002. godina

Efekt uvođenja eura na inflaciju: ostale godine

Izvor: Eurostat

TROŠKOVI

Jednokratni troškovi

- Troškovi nabave i proizvodnje novčanica
- Opskrba eurima
- Prilagodba zakonskih propisa
- Informatičke i administrativne prilagodbe

0,5%-1,0% BDP-a

- Uplate u kapital institucija EU-a

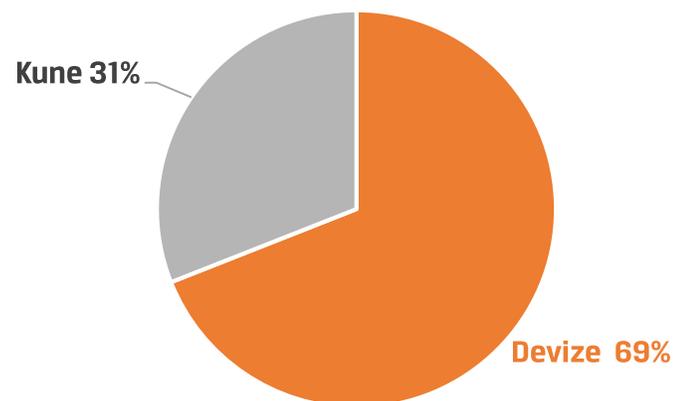
1,5%-2,0% BDP-a

TROŠKOVI

Gubitak autonomne monetarne politike

- HNB više ne upravlja kamatnim stopama i tečajem
- Monetarna politika ESB-a će odgovarati na potrebe domaćeg gospodarstva
- Kako izgleda domaće gospodarstvo?

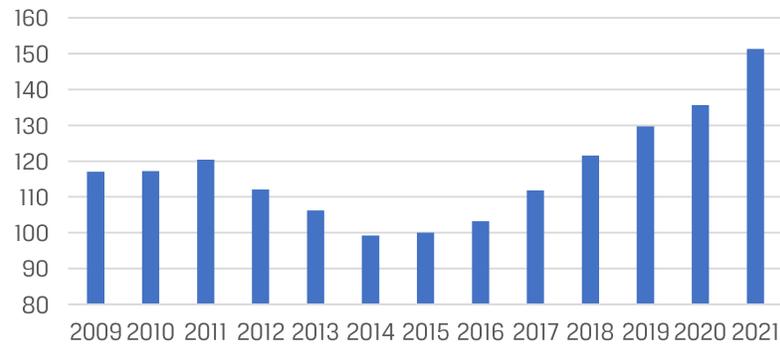
Dug domaćih sektora, valutna struktura
3Q2021.

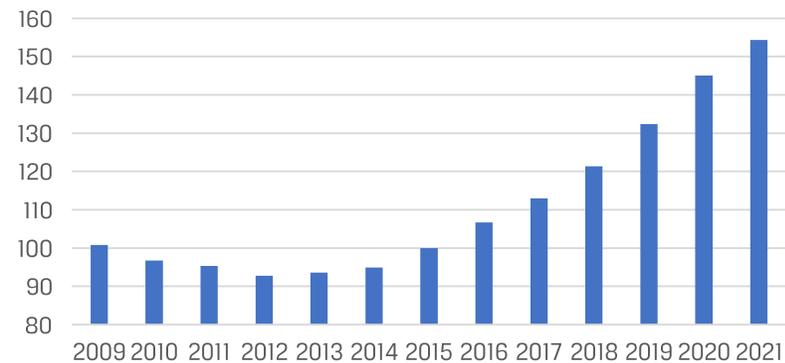
ISKUSTVA DRUGIH ZEMALJA...

Kretanje indeksa cijena stambenih nekretnina

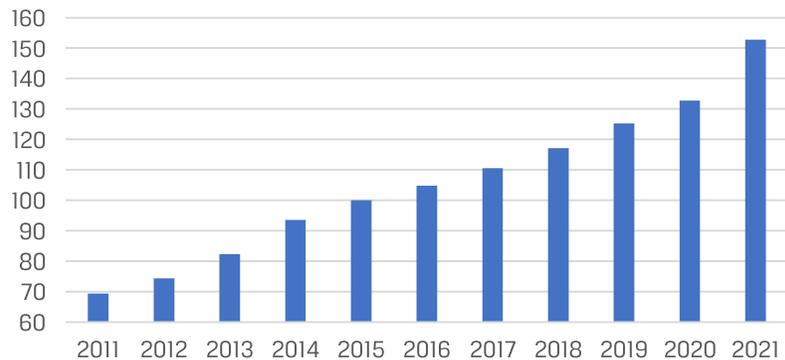
Slovenija

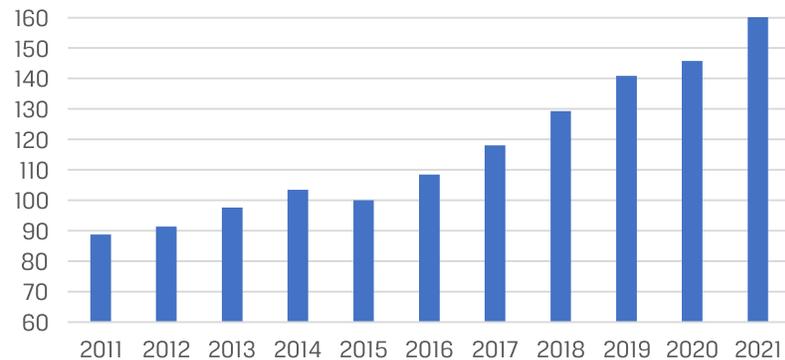
Slovačka

Estonija

Latvija

Prosječni rast indeksa u 3 godine nakon uvođenja eura: 10,4% (vs eu prosjek 4,3%)

Izvor: Eurostat

ZAKLJUČAK: KORISTI I TROŠKOVI ZA ANU

- Niži transakcijski troškovi
- Niže kamatne stope
- Uklanjanje valutnog rizika
- Veća otpornost HR gospodarstva
- Rast životnog standarda

- Rizici makroekonomskih ravnoteža
- Povećanje cijena (jednokratno)
- Troškovi konverzije (jednokratno)

Zahvaljujem na pažnji!